

Публіцистична складова у журналістських матеріалах з міжнародної тематики

Лев Шатило

*студент групи МЖУР-22 факультету міжнародних відносин
суспільних комунікацій та регіональних студій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: shatylolv@krok.edu.ua*

Публіцистика, як особливий жанр творчої діяльності, виконує філософсько-світоглядну та культурологічну функції, аналізуючи реальні проблеми суспільства та спрямовуючи увагу на суттєві аспекти щоденного життя. Відрізняючись від художньої літератури, публіцистика базується на реальних фактах, але водночас виявляє суттєвий вплив на суспільну свідомість та формує думку читача. Такий текст акцентує не лише естетичне виховання, а й формування громадської думки, використовуючи емоційність та пафос, щоб сприяти новому сприйняттю повсякденних явищ та стимулювати аналітичне мислення.

Публіцистика також займається формуванням громадської думки та впливає на соціальні зміни в суспільстві. Публіцист виходить за межі лише опису фактів, використовуючи різноманітні лексичні та стилістичні прийоми, щоб роз'яснити, переконати, вести полеміку та розкривати питання. Основні риси публіцистики полягають у спрямованості до досягнення мети, лабораторності, тобто демонстрації процесу пошуку істини, та поєднанні понять та образів. Публіцистичний стиль в Україні є важливою складовою української літературної мови, відзначаючись історичним розвитком та внеском видатних письменників та журналістів у вдосконалення мови зі стилістикою [1, с. 8].

Періодична преса в Україні відіграє важливу роль у формуванні відношення аудиторії до подій, які відбуваються в країні та за її межами. Українська періодика сприяє конструктивній дискусії, спонукаючи громадян до ретельного розгляду важливих тем та самостійного формування висновків.

В українських умовах ЗМІ відіграють ключову роль у формуванні/ розвитку політичного та суспільного життя. Їхні функції включають інформування громадян, оперативну реакцію на глобальні події, сприяння конструктивній дискусії та вплив на формування громадської думки. ЗМІ є ключовим інструментом для представлення України на міжнародній арені та активно впливають на формування зовнішньополітичного курсу країни. У цілому, вони сприяють висвітленню та обговоренню важливих питань, визначаючи колективну громадську думку та впливаючи на прийняття політичних рішень [2, с. 384].

Розглядаючи науково-публіцистичну спадщину українських публіцистів, я зазначив багато видатних людей. Однією з таких був Володимир Йосипович Здоровега, котрий як вчений і публіцист, відіграв важливу роль у розвитку української журналістики, ставши авторитетним джерелом знань для майбутніх журналістів і науковців. Його цінні праці визначалися висвітленням актуальних

суспільних проблем та розробкою теоретичних засад публіцистики в умовах радянської епохи. Здоровега вплинув на формування громадської думки через свої публікації, лекції, та публіцистичні виступи в пресі, розкриваючи різні аспекти журналістики, включаючи підготовку кадрів, свободу слова, професіоналізм журналіста, та суспільно-політичні питання. Його теорія публіцистики визнана як значущий внесок в українське журналістикознавство, а його емпірична база досліджень виявилася значущою для аналізу та розуміння різноманіття публіцистичних творів [3, с. 223].

Наступною тезою є міжнародна журналістика, яка використовує різноманітні формати матеріалів (новини, репортажі, аналітичні статті, есе, інтерв'ю та коментарі) для всебічного висвітлення та глибокого розуміння міжнародних подій. Ці матеріали сприяють об'єктивному інформуванню аудиторії та аналізу різних аспектів глобальних подій, забезпечуючи багатопланове і динамічне представлення світових подій, що відповідає вимогам сучасного інформаційного простору.

Міжнародна журналістика охоплює різноманітні формати матеріалів, спрямованих на висвітлення та розуміння подій у світі. Новини забезпечують швидку та об'єктивну інформацію, репортажі вимагають присутності журналіста на місці подій, аналітичні статті розглядають ширший контекст та можливі наслідки. Інтерв'ю дозволяють отримати експертні точки зору, а коментарі та аналізи надають глибоке розуміння ключових тем світової політики, економіки та культури. Журналісти використовують ці різноманітні формати для представлення різних аспектів та точок зору, роблячи інформацію доступною та об'єктивною [4, с. 47].

У журналістиці закордонних країн визначення новин базується на результатах журналістського спостереження та вирішенні питань про те, чи повідомляти про певну подію і як це зробити. Критерії, такі як особиста участь журналіста в події, популярність учасників, масштаб і новизна події, економічний вплив та масовий інтерес, можуть перетворити подію в новину. Серед цінностей журналістів є етноцентризм, альтруїстична демократія, "відповідальний" капіталізм, провінційні пасторалі, індивідуалізм, помірність, суспільний порядок та престиж влади.

Сучасні засоби масової інформації в країнах, таких як Канада, Німеччина та Велика Британія, визначають соціальні структури, формують громадську думку та впливають на політичну владу через врахування регіонального поділу, двомовності та географічних відмінностей.

На прикладі преси в Канаді розглядається велика різноманітність та особливості регіонального поділу, враховуючи двомовність та географічні відмінності. Українські ЗМІ в Канаді грають важливу роль у консолідації діаспори та забезпечують зв'язок з Батьківщиною, при цьому зміни в друкованій пресі, спричинені медіа технологіями та фінансовими кризами, впливають на отримання інформації українською діаспорою в Канаді [5, с. 48].

Великобританська преса, як провідний гравець у світовому медіапросторі,

підкреслює значення газетних корпорацій та їх вплив на інформаційний ландшафт через технологічний прогрес і зростання видань, що висвітлюють широкий спектр економічних, соціальних та культурних тем [6, с. 71].

Відмінності в розподілі та незалежності німецької преси порівняно з українською визначають сприйняття та розвиток медіа в обох країнах. Німецька преса вирізняється сильною регіональною спрямованістю та великою кількістю регіональних видань, що впливає на медійний ландшафт та суспільну думку, у той час як в Україні спостерігається інший підхід до журналістики та інтерпретації інформації, з акцентом на єдину правильну точку зору, відмінну від німецької багатогранності думок [7, 8].

Подане розуміння правового аспекту інформаційної безпеки визначається системним підходом та юридичною природою діяльності сучасної держави, що включає економічні, ідеологічні, спеціально-юридичні та організаційні аспекти забезпечення. Дезінформація, яка приймає різні форми та способи поширення, впливає на суспільство, охорону здоров'я, оборону, політичне життя і демократичні вибори, зокрема через використання текстового, відео- та аудіального контенту, а також координовану неавтентичну поведінку та дідфейки. Методи впливу преси на громадську думку, такі як семантичне маніпулювання, використання методу відволікання та створення "образу ворога", визначають сприйняття інформації та формування громадської думки у розвинених країнах, де преса відіграє ключову роль у формуванні громадської свідомості та визначенні політичного курсу [9, с. 201].

Сучасні методи дослідження текстів переходять від простого лексичного аналізу до комплексного вивчення їхньої глибинної та поверхневої структур, що відкриває ширші можливості для розуміння мовлення та його смислу. Водночас, соціальна журналістика, інтегрована з інтернет-ресурсів та соціальних мереж, відіграє ключову роль у сприянні діалогу та вирішенні соціальних проблем, зокрема у контексті українського суспільства, допомагаючи згладжувати політичні та регіональні розбіжності через різні медійні канали [10, с. 76].

Список використаних джерел

1. Г. П. Калантаєвська. *Історія публіцистики : навчальний посібник* / Г. П. Калантаєвська. – Суми : Сумський державний університет, 2018.
2. Почепцов Г. *Медіа: теорія масових комунікацій*/Г. Почепцов. - К.: Альтерпрес, 2008. - 403 с.
3. Здоровега В. *Теорія і методика журналістської творчості: [підручник]* / Володимир Здоровега. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
4. *Міжнародна журналістика: конспект лекцій* / укладач І. Р. Жиленко. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 191 с.
5. Кондрашов О., Галаджун З. *ЗМІ Вінніпега у розрізі українських діаспорних медіа Канади*. 2020 р. – 47-52 с.
6. Ю. В. Панасюк. *ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ БРИТАНСЬКОЇ ПЕРІОДИКИ*. – 69-73 с.
7. *Детектор Медіа*. Шиманські-Гаєр Г. *Розкіш бути незалежним. Уроки німецької журналістики*. 2016 р. / <https://ms.detector.media/poglyad/post/18013/2016-12-13-rozkish-buty-nezalezhnymy-uroky-nimetskoj-zhurnalistyky/>.

8. *Європейська обсерваторія журналістики. Анна Р. Українська та німецька журналістика: відмінності у підходах. 2014 р. / <https://ua.ejo-online.eu/1949/etyka-ta-yakist>.*
9. *Почепцов Г. Інформація та дезінформація / Г. Почепцов. - К.: Ніка-Центр, Ельга, 2001. - 256 с.*
10. *Різун В. В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 “журналістика та інформація” / В.В. Різун.— К.: Видавничий центр “Просвіта”, 2008.— 260 с.*